

บทคัดย่อ

วิชาชีพแพทย์เป็นวิชาชีพที่ต้องอาศัยความรู้ความชำนาญในการรักษาพยาบาล เป็นวิชาชีพที่บุคคลธรรมดาไม่สามารถรับรู้และเข้าใจได้โดยสามัญสำนึกทั่วไป มาตรฐานความระมัดระวังของแพทย์จึงไม่อาจใช้มาตรฐานแห่งวิญญูชนตามธรรมดาได้ แต่ต้องใช้มาตรฐานแห่งวิชาชีพแพทย์โดยเฉพาะ เพราะฉะนั้น แพทย์ไม่เพียงแต่มีหน้าที่ที่จะต้องใช้ความระมัดระวังตามสมควรเท่านั้น แต่หากยังต้องอยู่ภายใต้หน้าที่ที่จะต้องมีและใช้ความชำนาญตามสมควรอีกด้วย

เนื่องจาก ปัจจุบันในกรณีที่มีการฟ้องร้องคดีทางการแพทย์จะเป็นการฟ้องร้องความผิดในฐานละเมิด ซึ่งมีผลทำให้ภาระการพิสูจน์หรือหน้าที่ในการนำสืบตกอยู่กับฝ่ายผู้เสียหายที่จะต้องพิสูจน์ให้ศาลเห็นว่า การกระทำอย่างไรของแพทย์เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่อจนทำให้เกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย หรือการกระทำอย่างไรของแพทย์เป็นการกระทำที่ไม่ได้มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่แพทย์จะต้องรับผิดชอบ ดังนั้น จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้เสียหายจะต้องรู้ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในขณะเกิดการละเมิด รวมทั้งรู้วิธีการและขั้นตอนในการรักษาที่ถูกต้องและเหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นว่าการกระทำของแพทย์ผู้ทำการรักษานั้น เป็นการกระทำที่ต่ำกว่ามาตรฐานทางวิชาชีพ จึงไม่เป็นธรรมอย่างยิ่งสำหรับผู้เสียหาย ด้วยเหตุที่การจะรู้และเข้าใจวิธีการรักษาที่เหมาะสมจำเป็นต้องอาศัยความรู้ความเข้าใจที่ได้เล่าเรียนมา โดยเฉพาะของแพทย์ ซึ่งผู้เสียหายย่อมไม่อาจรู้ได้โดยง่าย และแม้ในคดีแพ่งกฎหมายจะอนุญาตให้มีพยานผู้เชี่ยวชาญเข้าเบิกความให้ความเห็นเกี่ยวกับข้อเท็จจริงในคดีก็ตาม แต่วิชาชีพเวชกรรมเป็นวิชาชีพที่ไม่อาจสรุปได้ว่า วิธีการรักษาที่แพทย์คนใดคนหนึ่งใช้ทำการรักษาพยาบาลผู้ป่วยจะเป็นแนวทางการรักษาเพียงวิธีทางเดียวที่ถูกต้อง เพราะแพทย์ซึ่งเข้ามาเป็นพยานผู้เชี่ยวชาญอาจให้ความเห็นเกี่ยวกับวิธีการรักษาที่แตกต่างกันออกไปตามความชำนาญและความเชี่ยวชาญของตน ดังนั้น การพิสูจน์ความผิดทางละเมิดของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจึงเป็นการพิสูจน์ที่ยากกว่าการพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำละเมิดทั่วไป ที่ผ่านมาผู้เสียหายจึงไม่ได้รับการเยียวยาที่เหมาะสม เนื่องจาก การฟ้องร้องความรับผิดทางละเมิดมีข้อจำกัดเกี่ยวกับภาระการพิสูจน์หรือหน้าที่ในการนำสืบของฝ่ายผู้เสียหายดังกล่าวข้างต้น

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อการศึกษาวิเคราะห์ให้เห็นถึงความชัดเจนเกี่ยวกับการนำหลักความรับผิดทางสัญญา มาปรับใช้กับความเสียหายอันเนื่องมาจากการเข้ารับบริการด้านการแพทย์ ซึ่งจากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์ผู้ป่วยและโรงพยาบาลทั้งเอกชนและรัฐ ผู้เขียนมีความเห็นว่าความรับผิดทางสัญญาของแพทย์จะ

มิได้เฉพาะแพทย์ในโรงพยาบาลของเอกชนเท่านั้น เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่างแพทย์โรงพยาบาลของรัฐและผู้ป่วยเป็นเรื่องของบริการสาธารณะที่รัฐต้องจัดให้เป็นสวัสดิการของประชาชน จึงไม่มีลักษณะของสัญญา ดังนั้น วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาและวิเคราะห์เฉพาะความรับผิดทางสัญญาของแพทย์ในโรงพยาบาลเอกชน เริ่มตั้งแต่ลักษณะการก่อให้เกิดสัญญาให้บริการด้านการแพทย์ รูปแบบความสัมพันธ์ทางสัญญาระหว่างผู้ให้บริการกับผู้รับบริการ ความยินยอมในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วย โดยผู้เขียนมีความเห็นว่าความยินยอมรักษาพยาบาลไม่ใช่นิติกรรมตามกฎหมายแพ่ง จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งบทบัญญัติกฎหมายว่าด้วยนิติกรรมและสัญญา นอกจากนี้ยังได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงลักษณะความรับผิดในทางสัญญาให้บริการด้านการแพทย์ มาตรฐานความระมัดระวังของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรม ผลของการฝ่าฝืนหน้าที่การใช้ความระมัดระวังตามมาตรฐานของการประกอบวิชาชีพเวชกรรม รวมทั้งความรับผิดของผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในความเสียหายที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากปฏิบัติผิดหน้าที่หรือฝ่าฝืนหน้าที่การใช้ความระมัดระวังตามมาตรฐานแห่งวิชาชีพในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม

ทั้งนี้ จากที่ได้ทำการศึกษาวิเคราะห์ตามวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนได้สรุปว่าความสัมพันธ์ระหว่างผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมในโรงพยาบาลเอกชนกับผู้ป่วยเป็นความสัมพันธ์ในทางสัญญา ความรับผิดในทางสัญญาให้บริการด้านการแพทย์ เกิดจากการที่ผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ปฏิบัติผิดหน้าที่หรือฝ่าฝืนหน้าที่การใช้ความระมัดระวังตามมาตรฐานในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม จึงถือเป็นการผิดสัญญา ดังนั้น การนำหลักความรับผิดทางสัญญามาปรับใช้กับความรับผิดทางการแพทย์จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้เสียหาย โดยจะได้รับประโยชน์จากบทบัญญัติของกฎหมายในเรื่องวัตถุประสงค์ของสัญญาจากการชำระหนี้ไม่ถูกต้องตามความประสงค์อันแท้จริงของสัญญา รวมถึงประเด็นข้อโต้แย้งในคดีที่มีภาระการพิสูจน์ในเรื่องผิดสัญญา ผู้เสียหายสามารถนำพยานหลักฐานมาพิสูจน์ได้ง่ายและชัดเจนกว่าการฟ้องเป็นคดีละเมิด